

Prezentul document este supus reglementărilor aflate sub incidența regulamentului U.E. nr. 679/2016

ROMÂNIA
TRIBUNALUL CLUJ
SECȚIA MIXTĂ DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL, DE CONFLICTE DE
MUNCĂ ȘI ASIGURĂRI SOCIALE
Cod operator de date cu caracter personal 3184

Dosar nr. ----

ÎNCHEIERE ÎNDREPTARE EROARE MATERIALĂ

Ședința publică din data de 14 Octombrie 2024

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE: Dan - Adrian Chiș

Asistent judiciar Ioana Cocian

Asistent judiciar Carmen-Ecaterina Popa

Grefier Malvin Borbely

La ordine este soluționarea cererii de îndreptare a erorii materiale din oficiu în baza art. 442, alin.1 și 2 CPC.

Cauza se soluționează în Camera de Consiliu, fără citarea părților.

Procedura este în mod legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei, după care, instanța constată că nu se impune administrarea de noi probe la dosar, nu este necesară prezența părților, urmând a reține cauza în vederea pronunțării asupra erorii materiale.

INSTANȚA

Deliberând asupra cauzei civile de față constată următoarele:

Se constată existența unor omisiuni în cadrul Încheierii civile din data de 18 septembrie 2024 pronunțate de Tribunalul Cluj, în dosarul nr. ----.

Analizând actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Potrivit art. 442 Cod proc. civ., erorile sau omisiunile cu privire la numele, calitatea și susținerile părților sau cele de calcul, precum și orice alte erori materiale din hotărâri sau încheieri pot fi îndreptate din oficiu sau la cerere.

Erorile materiale care pot face obiectul rectificării constau, deci, în greșeli formale, de consemnare în hotărâre a unor date care rezultă în mod cert din dosar, din susținerile probate ale părților sau din caietul grefierului de ședință.

Constatând că eroarea este evidentă și materială, va admite sesizarea din oficiu și va dispune îndreptarea erorii materiale strecurate în considerentele Încheierii civile din data de 18 septembrie 2024 pronunțată de Tribunalul Cluj în dosarul nr. ----, în sensul că în cadrul considerentelor se vor trece și următoarele:

„ Deliberând asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, constată următoarele:

I. Cu privire la admisibilitatea sesizării:

Instanța reține că potrivit art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024: „Dacă în cursul judecății proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată. ”

Potrivit art. 4 din aceeași ordonanță, dispozițiile sale se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie.

Potrivit preambulului O.U.G. nr. 62/2024, actul normativ s-a adoptat raportat la „necesitatea asigurării de urgență a unei practici judiciare uniforme și unitare - care să elimine diferențierile în materia stabilirii/plății drepturilor salariale ale personalului plătit din fonduri publice -, care își răsfrânge beneficiile atât pe planul înfăptuirii justiției în mod egal și al asigurării egalității în fața legii, cât și asupra raporturilor socio-economice (...) în considerarea rolului constituțional al Înaltei Curți de Casație și Justiție, consacrat prin art. 126 alin. (3) din Constituția României, republicată, de asigurare a interpretării și aplicării unitare a legii de către toate instanțele judecătorești, (...) constatându-se existența unui fenomen generalizat și cu tendințe de permanentizare de practică judiciară neunitară la nivelul instanțelor judecătorești care soluționează procese privitoare la stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, precum și litigii referitoare la stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie și a altor prestații de asigurări sociale ale acestui personal, având în atenție necesitatea identificării unor remedii procedurale eficiente care să asigure îndeplinirea dezideratului unei practici judiciare unitare în materia supusă reglementării, dar, în același timp, să nu impiezeze asupra bunei funcționări a întregului sistem judiciar.”

În aceste condiții, deși dispozițiile O.U.G. nr. 62/2024 se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă, față de scopul declarat al legiuitorului avut în vedere la adoptarea actului normativ, precum și față de modalitatea de reglementare, instanța apreciază că în concepția O.U.G. nr. 62/2024 condițiile de admisibilitate pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, sunt diferite de cele prevăzute de art. 519 Cod procedură civilă.

Astfel, instanța apreciază că singura condiție de admisibilitate a unei astfel de sesizări, în materia litigiilor privind stabilirea și/sau plata drepturilor de natură salarială sau de pensie ale personalului plătit din fonduri publice, este ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra chestiunii de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea procesului, iar această chestiune de drept să nici nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Odată verificată îndeplinirea acestei condiții, sesizarea este obligatorie, având în vedere modalitatea de formulare a textului: „completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac (...) va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

Tribunalul constată îndeplinite condițiile art.2 din OUG nr.62/2024 și că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru lămurirea următoarei chestiuni de drept: *dacă se impune revizuirea unei pensii stabilite printr-o Decizie din data de 01.06.2009, cu luarea în calcul a unui stagiou complet de cotizare de 20 de ani și a punctajului anual aferent acestui stagiou de cotizare în raport de prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului 4/2005 și ale Hotărârii de Guvern nr. 1550/2004, în condițiile în care raportarea a fost făcută la un stagiou total de cotizare realizat și nu la stagiul de cotizare de 20 de ani. Se impune determinarea stagiului de cotizare aplicabil la calcularea pensiei, ținând cont de legea în vigoare la momentul pensionării.*

Dezlegarea chestiunii de drept este esențială pentru soluționarea prezentei cauze, în sensul că demersul reclamantului ar putea fi validat, în funcție și de circumstanțele litigiului, dacă se va aprecia că se impune revizuirea unei pensii stabilite printr-o Decizie din anul 2009, cu luarea în calcul a unui stagiou complet de cotizare de 20 de ani și a punctajului anual aferent acestui stagiou de cotizare în raport de prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului 4/2005 și ale Hotărârii de Guvern nr. 1550/2004, în condițiile în care raportarea a fost făcută la un stagiou total de cotizare realizat și nu la stagiul de cotizare de 20 de ani. Se impune determinarea stagiului de cotizare aplicabil la calcularea pensiei, ținând cont de legea în vigoare la momentul pensionării.

În situația în care se va considera că nu se impune revizuirea în acest sens, ținând cont de circumstanțele prezentate, soluția instanței ar fi diferită, ținând cont și de circumstanțele litigiului.

În fine, lecturând centralizatoarele privind hotărârile prealabile și recursurile în interesul legii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în materia contenciosului administrativ și litigiilor de

muncă, instanța nu a identificat nicio hotărâre privind exact chestiunile de drept care fac obiectul prezentei cauze.

II. Expunerea succintă a cauzei:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată la data de 29.03.2024 pe rolul Tribunalului Cluj, sub nr. ---, reclamantul --- a chemat-o în judecată pe pârâta ---, solicitând instanței, ca prin hotărârea ce o va pronunța, să dispună obligarea pârâtei la revizuirea pensiei stabilită prin Decizia nr. 258743 din 01 iunie 2009, cu luarea în calcul a stagiului complet de cotizare de 20 de ani și a punctajului anual aferent acestui stagi de cotizare, în raport de prevederile OUG nr. 4/2005 și HG nr. 1550/2004; obligarea pârâtei la plata diferenței de pensie astfel rezultată începând cu 01.01.2021, la care să fie calculată dobânda legală de la scadență și până la plata efectivă, cu cheltuieli de judecată.

În motivare, a arătat, în esență, că în data de 01 iunie 2009 i-a fost admisă cererea privind acordarea pentru munca depusă și limita de vârstă cu un stagi de cotizare de 48 ani, 0 luni și 21 zile, din care 25 ani, 6 luni și 21 de zile numai în grupa I de muncă. Prin decizia mai sus indicată, --- (în prezent dosarul se afla la ---), a stabilit în mod cronat cuantumul pensiei, întrucât raportarea a fost făcută la un stagi total de cotizare realizat, nu stagiul de cotizare de 20 ani.

Problema de drept constând în determinarea stagiului complet de cotizare aplicabil la calcularea pensiei și anume stagi de cotizare de 20 de ani și nu stagi total de cotizare de 45 de ani a fost dezlegată, cu forța obligatorie stabilită de art. 517 alin. 4 Cod proc.civ., prin Decizia nr.40/2008 și Decizia nr. 11/28 mai 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Conform acestor decizii, dispozițiile art. 77, alin. 2 raportat la art. 43, alin. 1 și alin. 2 din Legea nr.19/2000 se interpretează în sensul că stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual, pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în intervalul 1 iulie 1977 — 31 martie 2001 și care și-au desfășurat activitatea în grupe speciale de muncă, este cel reglementat de art.14 din Legea nr.3/1977. Astfel, în ipoteza celor care au lucrat 20 de ani în grupa I de muncă sau cel puțin 25 ani în grupa II de muncă, rezultă o vechime (adică un stagi de cotizare în sensul art.160 alin. 1 din Legea nr.19/2000) de 20 de ani, respectiv 25 de ani în cazul celor care au lucrat în grupa II.

Așa cum a apreciat instanța supremă, persoanelor pensionate sub imperiul Legii nr. 3/1977 nu li se poate aplica retroactiv stagiul complet de cotizare mai mare de 20 de ani prevăzut de Legea nr.19/2000.

Legea nr.3/1977 consacră în mod expres (prin art.1 alin. (2) și (3), respectiv prin art.2 alin. (1), ca și condiții fundamentale de stabilire diferențiată a pensiei: încadrarea în grupele de muncă (I, II sau III) și numărul de ani „efectiv” lucrați. În funcție de aceste două condiții fundamentale, Legea nr. 3/1977 (prin art.8 alin. 1) stabilește o regulă generală, aplicabilă persoanelor care au lucrat efectiv numai în grupa III de muncă (situația majoritară), în cazul cărora vechimea în muncă integrală, cerută pentru stabilirea pensiei, era la moment pensionarii de 30 de ani bărbații și de 25 de ani femeile, în prezent 35 de ani.

În baza principiului legal al diferențierii în stabilirea pensiei, prin excepție de la regula generală, prin art.14 alin.1 din Legea nr. 3/1977, se instituie ipoteza specială a persoanelor care au lucrat în grupa I sau II de muncă, cărora li se cere pentru nașterea dreptului de pensie o vechime „efectivă” integrală de numai 20 de ani lucrați (pentru grupa I).

Având în vedere că, potrivit art.14 alin. 1 raportat la art.1 alin.2 și 3 și art.2 alin.1 din Legea nr.3/1977, pentru stabilirea vechimii integrale (în vederea pensionarii) trebuia luată în considerare, de la caz la caz, grupa de muncă și numărul de ani efectiv lucrați, rezultă fără nici un dubiu că în ipoteza persoanelor încadrate în grupa I de muncă vechimea integrală cerută este de 20 de ani efectiv lucrați în această grupă.

Vechimea integrală efectiv lucrată cerută pentru pensionare este de 20 de ani pentru grupa I de muncă, conform art.14 alin.1 teza I din Legea nr.3/1977, respectiv 25 de ani pentru grupa II de muncă, conform art.14 alin.1 teza II din Legea nr.3/1977. În același timp, în cazul persoanelor care au vechimea integrală efectiv lucrată cerută la pensionare de 20 de ani în grupa I sau 25 de ani în grupa a II-a, printr-o ficțiune a legii (art.14 alin. 1 teza finală lit. a și b din Legea nr.3/1977), legiuitorul acordă beneficiul unui spor de ani, spor care este pur fictiv, deoarece acest spor nu reprezintă un „număr de ani efectiv lucrați” (conform art. 2 alin. 1 din Legea nr.3/1977 nu reprezintă „vechime în muncă”, pentru ca în aceasta perioada teoretic persoanele nu au fost încadrate în baza unui contract de munca și nu au

lucrat (potrivit art.9 alin.1 din Legea nr.3/1977); nu reprezintă „stagiul de cotizare”, deoarece pe această perioadă teoretic nu s-au plătit contribuțiile de asigurări sociale (conform art. 1 din Decretul nr.389/1972 cu modificările ulterioare).

Astfel, conform art.2 alin. 1 din O.U.G nr.4/2005, recalcularea pensiilor poate avea loc numai cu respectarea principiilor și prevederilor Legii nr.19/2000, care la art.160 alin. 1 reconfirmă faptul că prin noțiunea de „stagiul de cotizare” se înțelege numai „vechimea în muncă” recunoscută pentru stabilirea pensiilor până la intrarea în vigoare a acestei legi (deci în cazul persoanelor încadrate în grupa I de muncă, potrivit art.14 alin.1 teza I și II raportat la art.9 din Legea nr.3/1977, reprezintă stagiul de cotizare complet tocmai vechimea integrală efectivă de 20 de ani, respectiv 25 de ani în vederea pensionării, deoarece numai acești 20 de ani, respectiv 25 de ani lucrați reprezintă vechime în muncă).

De asemenea, art. 2 lit. b), lit. e) și lit. c) din Legea nr.19/2000 instituie principii direct aplicabile și recalculării pensiilor, în conformitate cu care este interzisă discriminarea persoanelor încadrate în grupa I sau II de muncă, care au contribuit pecuniar pe toată durata stagiului special complet de cotizare (de vechime) de 20 sau 25 de ani cerut în mod excepțional munca (procent majorat stabilit de art.1 din Decretul nr.389/1972), astfel încât solidaritatea socială impune recunoașterea integrală a drepturilor lor de pensie, din moment ce aceste persoane și-au achitat integral și cu prisosință de obligațiile legale de cotizare necesare pensionării prevăzute de legislația în vigoare la data pensionării.

Dreptul de pensie al persoanelor încadrate în grupele speciale de muncă a fost instituit prin lege (art.14 alin. 1 raportat la art.9 din Legea nr.3/1977, care ultraactivează conform art.160 alin.1 din Legea nr.19/2000), legea fiind un act normativ cu forță juridică superioară, astfel încât, în temeiul art.4 din Legea nr.24/2000, condițiile de pensionare instituite prin lege nu pot fi limitate sau restrânse prin acte normative inferioare (precum hotărâri de Guvern, ordine ministeriale).

Faptul că reclamantul a fost încadrat în grupa I de muncă și a lucrat efectiv în aceste condiții peste 20 de ani, conform art.15 din Legea nr.3/1977, prestarea muncii peste durata legală de 20 este permisă, iar anii suplimentari efectiv lucrați constituie vechime în muncă suplimentară, dar fără modificarea vechimii integrale de 20 de ani necesară ca și condiție legală a nașterii dreptului la pensie.

Legea nr.19/2000 a înlocuit noțiunile de grupa I și II de muncă (prevăzute de legea anterioară, Legea nr.3/1977) cu noțiunile de condiții deosebite și speciale de muncă, pentru care art. 77 alin. 2 din Legea nr.19/2000 raportat la art.5 alin. 1 din Legea nr.226/2006 prevede împărțirea punctajului mediu anual tocmai la un stagiul de cotizare special și excepțional, diferit.

Dreptul reclamantului, a cărui pensie a fost stabilită în baza Legii nr. 19/2000, la corectarea erorii de calcul a pensiei (constând nerespectarea stagiului complet de cotizare stabilit prin Decizia nr. 40/2008 și Decizia nr. 11/28 mai 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție) s-a născut anterior intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010. Aceasta eroare de calcul a fost perpetuată lunar, iar fiecare prestație lunară de pensie este guvernată de principiul „tempus regit actum”.

În acest context, legea nouă (Legea nr. 263/2010) nu prevede nicidecum interdicția corectării erorilor de calcul ivite anterior, care sunt perpetuate și se reflectă în cuantumul actual al pensiilor lunare. Dimpotrivă, atât art. 89 alin. 1 din Legea nr. 19/2000, cât și art. 107 alin. 1 din Legea nr. 263/2010 mențin continuitatea procedurii de revizuire a pensiilor în scopul înlăturării erorilor apărute în practică, repercutate asupra fiecărei pensii lunare. Mai mult, Legea nr. 263/2010 nu a modificat modul de stabilire a pensiilor aflate în plată la data de 31.12.2010 și nu a dispus nicio recalculare din oficiu în baza unui nou algoritm.

Pârâta a depus întâmpinare, prin care a arătat că solicitarea este nefondată întrucât reclamantul este beneficiarul unei pensii pentru munca depusă și limită de vârstă de la data de 16.03.2023, stabilită prin decizia nr.258743/01.06.2009, emisă în baza Legii nr.19/2000, așa cum i s-a comunicat prin adresa de răspuns nr.21376/22.03.2024.

În drept, s-a prevalat de dispozițiile din Legea nr.263/2010, HG nr.257/2011 și Legea nr.19/2000.

III. Punctul de vedere al completului de judecată:

Aspectele care se impun a fi lămurite în prezenta cauză ar putea primi o posibilă interpretare, cu titlu preliminar, raportându-ne la dispozițiile legii în vigoare la momentul pensionării reclamantului, respectiv Legea nr. 19/2000, iar potrivit art. 41 alin. (1)-(4) din această lege „(1) Pensia pentru limită de

vârstă se acordă asiguraților care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare realizat în sistemul public.

(2) Vârsta standard de pensionare este de 60 de ani pentru femei și 65 de ani pentru bărbați. Atingerea vârstei standard de pensionare se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin creșterea vârstelor de pensionare, pornindu-se de la 57 de ani pentru femei și de la 62 de ani pentru bărbați, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3.

(3) Stagiul minim de cotizare atât pentru femei, cât și pentru bărbați este de 15 ani. Creșterea stagiului minim de cotizare de la 10 ani la 15 ani se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3.

(4) Stagiul complet de cotizare este de 30 de ani pentru femei și de 35 de ani pentru bărbați. Atingerea stagiului complet de cotizare se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin creșterea acestuia, pornindu-se de la 25 de ani pentru femei și de la 30 de ani pentru bărbați, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3”.

Conform dispozițiilor art. 42 alin. 1, din același act normativ „Asigurații care au realizat stagiul complet de cotizare și care și-au desfășurat activitatea total sau parțial în condiții deosebite de muncă au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstelor standard de pensionare conform tabelului nr. 1*)”.

Potrivit Anexei nr. 3 la aceeași lege, stagiul de cotizare în cazul reclamantului și care a fost luat în calcul de pârâtă este de 32 de ani, astfel că, în raport de aceste prevederi, nu s-ar putea reține, că stagiul complet de cotizare ar fi 20 de ani.

Prin aplicarea textelor de lege menționate în precedent raportat la Anexa nr.3 din lege, reclamantul a beneficiat de reducerea vârstei de pensionare de la 65 de ani la 54 de ani și 1 lună și de acordarea unui punctaj suplimentar pentru grupe/condiții de muncă de 16,76166 puncte (G subpunctul 7 din Anexa la Decizia nr.258743/25 iulie 2023 privind recalcularea pensiei pentru limită de vârstă, f. 19-20 dosar).

Întrucât reclamantul a beneficiat în modul descris mai sus, de efectele Legii nr.19/2000, acesta nu ar putea obține, la o analiză preliminară, luarea în calcul a unui stagiul complet de cotizare de 20 de ani.

Dincolo de acest punct de vedere preliminar, urmează ca la deliberare, în funcție de soluția pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție asupra chestiunii de drept, de probele administrate pe parcursul procesului și de toate circumstanțele litigiului, să fie pronunțată soluția în cauză.

Față de cele expuse mai sus, în temeiul dispozițiilor art. 2 alin. 1 din O.U.G. nr. 62/2024, constatând că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de acest act normativ, tribunalul va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: dacă se impune revizuirea unei pensii stabilite printr-o Decizie din data de 01.06.2009, cu luarea în calcul a unui stagiul complet de cotizare de 20 de ani și a punctajului anual aferent acestui stagiul de cotizare în raport de prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului 4/2005 și ale Hotărârii de Guvern nr. 1550/2004, în condițiile în care raportarea a fost făcută la un stagiul total de cotizare realizat și nu la stagiul de cotizare de 20 de ani. Se impune determinarea stagiului de cotizare aplicabil la calcularea pensiei, ținând cont de legea în vigoare la momentul pensionării.

Prezenta încheiere se va comunica către Înalta Curte de Casație și Justiție prin adresă și se aduce la cunoștința conducerii Secției mixte de contencios administrativ, conflicte de muncă și asigurări sociale din cadrul Tribunalului Cluj și se va comunica prin e-mail către curțile de apel și tribunalele din țară”.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE**

Admite sesizarea din oficiu.

Dispune îndreptarea erorii materiale strecurate în considerentele Încheierii civile din data de 18 septembrie 2024 pronunțată de Tribunalul Cluj în dosarul nr. ----, în sensul că în cadrul considerentelor se vor trece și următoarele:

„ Deliberând asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, constată următoarele:

I. Cu privire la admisibilitatea sesizării:

Instanța reține că potrivit art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024: *„Dacă în cursul judecății proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”*

Potrivit art. 4 din aceeași ordonanță, dispozițiile sale se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie.

Potrivit preambulului O.U.G. nr. 62/2024, actul normativ s-a adoptat raportat la *„necesitatea asigurării de urgență a unei practici judiciare uniforme și unitare - care să elimine diferențierile în materia stabilirii/plății drepturilor salariale ale personalului plătit din fonduri publice -, care își răsfrânge beneficiile atât pe planul înfăptuirii justiției în mod egal și al asigurării egalității în fața legii, cât și asupra raporturilor socio-economice (...) în considerarea rolului constituțional al Înaltei Curți de Casație și Justiție, consacrat prin art. 126 alin. (3) din Constituția României, republicată, de asigurare a interpretării și aplicării unitare a legii de către toate instanțele judecătorești, (...) constatându-se existența unui fenomen generalizat și cu tendințe de permanentizare de practică judiciară neunitară la nivelul instanțelor judecătorești care soluționează procese privitoare la stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, precum și litigii referitoare la stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie și a altor prestații de asigurări sociale ale acestui personal, având în atenție necesitatea identificării unor remedii procedurale eficiente care să asigure îndeplinirea dezideratului unei practici judiciare unitare în materia supusă reglementării, dar, în același timp, să nu impiețeze asupra bunei funcționări a întregului sistem judiciar.”*

În aceste condiții, deși dispozițiile O.U.G. nr. 62/2024 se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă, față de scopul declarat al legiuitorului avut în vedere la adoptarea actului normativ, precum și față de modalitatea de reglementare, instanța apreciază că în concepția O.U.G. nr. 62/2024 condițiile de admisibilitate pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, sunt diferite de cele prevăzute de art. 519 Cod procedură civilă.

Astfel, instanța apreciază că singura condiție de admisibilitate a unei astfel de sesizări, în materia litigiilor privind stabilirea și/sau plata drepturilor de natură salarială sau de pensie ale personalului plătit din fonduri publice, este ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra chestiunii de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea procesului, iar această chestiune de drept să nici nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Odată verificată îndeplinirea acestei condiții, sesizarea este obligatorie, având în vedere modalitatea de formulare a textului: *„completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac (...) va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”*

Tribunalul constată îndeplinite condițiile art.2 din OUG nr.62/2024 și că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru lămurirea următoarei chestiuni de drept: *dacă se impune revizuirea unei pensii stabilite printr-o Decizie din data de 01.06.2009, cu luarea în calcul a unui stagiou complet de cotizare de 20 de ani și a punctajului anual aferent acestui stagiou de cotizare în raport de prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului 4/2005 și ale Hotărârii de Guvern nr. 1550/2004, în condițiile în care raportarea a fost făcută la un stagiou total de cotizare realizat și nu la stagiul de*

cotizare de 20 de ani. Se impune determinarea stagiului de cotizare aplicabil la calcularea pensiei, ținând cont de legea în vigoare la momentul pensionării.

Dezlegarea chestiunii de drept este esențială pentru soluționarea prezentei cauze, în sensul că demersul reclamantului ar putea fi validat, în funcție și de circumstanțele litigiului, dacă se va aprecia că se impune revizuirea unei pensii stabilite printr-o Decizie din anul 2009, cu luarea în calcul a unui stagiou complet de cotizare de 20 de ani și a punctajului anual aferent acestui stagiou de cotizare în raport de prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului 4/2005 și ale Hotărârii de Guvern nr. 1550/2004, în condițiile în care raportarea a fost făcută la un stagiou total de cotizare realizat și nu la stagiul de cotizare de 20 de ani. Se impune determinarea stagiului de cotizare aplicabil la calcularea pensiei, ținând cont de legea în vigoare la momentul pensionării.

În situația în care se va considera că nu se impune revizuirea în acest sens, ținând cont de circumstanțele prezentate, soluția instanței ar fi diferită, ținând cont și de circumstanțele litigiului.

În fine, lecturând centralizatoarele privind hotărârile prealabile și recursurile în interesul legii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în materia contenciosului administrativ și litigiilor de muncă, instanța nu a identificat nicio hotărâre privind exact chestiunile de drept care fac obiectul prezentei cauze.

II. Expunerea succintă a cauzei:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată la data de 29.03.2024 pe rolul Tribunalului Cluj, sub nr.---, reclamantul --- a chemat-o în judecată pe pârâta ---, solicitând instanței, ca prin hotărârea ce o va pronunța, să dispună obligarea pârâtei la revizuirea pensiei stabilită prin Decizia nr. 258743 din 01 iunie 2009, cu luarea în calcul a stagiului complet de cotizare de 20 de ani și a punctajului anual aferent acestui stagiou de cotizare, în raport de prevederile OUG nr. 4/2005 și HG nr. 1550/2004; obligarea pârâtei la plata diferenței de pensie astfel rezultată începând cu 01.01.2021, la care sa fie calculată dobânda legală de la scadență și până la plata efectivă, cu cheltuieli de judecată.

În motivare, a arătat, în esență, că în data de 01 iunie 2009 i-a fost admisă cererea privind acordarea pentru munca depusă și limita de vârstă cu un stagiou de cotizare de 48 ani, 0 luni și 21 zile, din care 25 ani, 6 luni și 21 de zile numai în grupa I de munca. Prin decizia mai sus indicată, --- (în prezent dosarul se afla la ---), a stabilit în mod eronat cuantumul pensiei, întrucât raportarea a fost făcută la un stagiou total de cotizare realizat, nu stagiul de cotizare de 20 ani.

Problema de drept constând în determinarea stagiului complet de cotizare aplicabil la calcularea pensiei și anume stagiou de cotizare de 20 de ani și nu stagiou total de cotizare de 45 de ani a fost dezlegată, cu forța obligatorie stabilită de art. 517 alin. 4 Cod proc.civ., prin Decizia nr.40/2008 și Decizia nr. 11/28 mai 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Conform acestor decizii, dispozițiile art. 77, alin. 2 raportat la art. 43, alin. 1 și alin. 2 din Legea nr.19/2000 se interpretează în sensul că stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual, pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în intervalul 1 iulie 1977 — 31 martie 2001 și care și-au desfășurat activitatea în grupe speciale de muncă, este cel reglementat de art.14 din Legea nr.3/1977. Astfel, în ipoteza celor care au lucrat 20 de ani în grupa I de muncă sau cel puțin 25 ani în grupa II de muncă, rezultă o vechime (adică un stagiou de cotizare în sensul art.160 alin. 1 din Legea nr.19/2000) de 20 de ani, respectiv 25 de ani în cazul celor care au lucrat în grupa II.

Așa cum a apreciat instanța supremă, persoanelor pensionate sub imperiul Legii nr. 3/1977 nu li se poate aplica retroactiv stagiul complet de cotizare mai mare de 20 de ani prevăzut de Legea nr.19/2000.

Legea nr.3/1977 consacră în mod expres (prin art.1 alin. (2) și (3), respectiv prin art.2 alin. (1), ca și condiții fundamentale de stabilire diferențiată a pensiei: încadrarea în grupele de muncă (I, II sau III) și numărul de ani „efectiv” lucrați. În funcție de aceste doua condiții fundamentale, Legea nr. 3/1977 (prin art.8 alin. 1) stabilește o regulă generală, aplicabilă persoanelor care au lucrat efectiv numai în grupa III de muncă (situația majoritară), în cazul cărora vechimea în muncă integrală, cerută pentru stabilirea pensiei, era la moment pensionării de 30 de ani bărbații și de 25 de ani femeile, în prezent 35 de ani.

În baza principiului legal al diferențierii în stabilirea pensiei, prin excepție de la regula generală, prin art.14 alin.1 din Legea nr. 3/1977, se instituie ipoteza specială a persoanelor care au lucrat în grupa

I sau II de muncă, cărora li se cere pentru nașterea dreptului de pensie o vechime „efectivă” integrală de numai 20 de ani lucrați (pentru grupa I).

Având în vedere că, potrivit art.14 alin. 1 raportat la art.1 alin.2 și 3 și art.2 alin.1 din Legea nr.3/1977, pentru stabilirea vechimii integrale (în vederea pensionării) trebuia luată în considerare, de la caz la caz, grupa de muncă și numărul de ani efectiv lucrați, rezultă fără nici un dubiu că în ipoteza persoanelor încadrate în grupa I de muncă vechimea integrală cerută este de 20 de ani efectiv lucrați în această grupă.

Vechimea integrala efectiv lucrată cerută pentru pensionare este de 20 de ani pentru grupa I de muncă, conform art.14 alin.1 teza I din Legea nr.3/1977, respectiv 25 de ani pentru grupa II de muncă, conform art.14 alin.1 teza II din Legea nr.3/1977. În același timp, în cazul persoanelor care au vechimea integrală efectiv lucrată cerută la pensionare de 20 de ani în grupa I sau 25 de ani în grupa a II-a, printr-o ficțiune a legii (art.14 alin. 1 teza finală lit. a și b din Legea nr.3/1977), legiuitorul acordă beneficiul unui spor de ani, spor care este pur fictiv, deoarece acest spor nu reprezintă un „număr de ani efectiv lucrați” (conform art. 2 alin. 1 din Legea nr.3/1977 nu reprezintă „vechime în muncă”, pentru ca în aceasta perioadă teoretic persoanele nu au fost încadrate în baza unui contract de munca și nu au lucrat (potrivit art.9 alin.1 din Legea nr.3/1977); nu reprezintă „stagiul de cotizare”, deoarece pe această perioadă teoretic nu s-au plătit contribuțiile de asigurări sociale (conform art. 1 din Decretul nr.389/1972 cu modificările ulterioare).

Astfel, conform art.2 alin. 1 din O.U.G nr.4/2005, recalcularea pensiilor poate avea loc numai cu respectarea principiilor și prevederilor Legii nr.19/2000, care la art.160 alin. 1 reconfirmă faptul că prin noțiunea de „stagiul de cotizare” se înțelege numai „vechimea în muncă” recunoscută pentru stabilirea pensiilor până la intrarea în vigoare a acestei legi (deci în cazul persoanelor încadrate în grupa I de muncă, potrivit art.14 alin.1 teza I și II raportat la art.9 din Legea nr.3/1977, reprezintă stagiul de cotizare complet tocmai vechimea integrală efectivă de 20 de ani, respectiv 25 de ani în vederea pensionării, deoarece numai acești 20 de ani, respectiv 25 de ani lucrați reprezintă vechime în muncă).

De asemenea, art. 2 lit. b), lit. e) și lit. c) din Legea nr.19/2000 instituie principii direct aplicabile și recalculării pensiilor, în conformitate cu care este interzisă discriminarea persoanelor încadrate în grupa I sau II de muncă, care au contribuit pecuniar pe toată durata stagiului special complet de cotizare (de vechime) de 20 sau 25 de ani cerut în mod excepțional munca (procent majorat stabilit de art.1 din Decretul nr.389/1972), astfel încât solidaritatea socială impune recunoașterea integrală a drepturilor lor de pensie, din moment ce aceste persoane și-au achitat integral și cu prisosință de obligațiile legale de cotizare necesare pensionării prevăzute de legislația în vigoare la data pensionării.

Dreptul de pensie al persoanelor încadrate în grupele speciale de muncă a fost instituit prin lege (art.14 alin. 1 raportat la art.9 din Legea nr.3/1977, care ultraactivează conform art.160 alin.1 din Legea nr.19/2000), legea fiind un act normativ cu forță juridică superioară, astfel încât, în temeiul art.4 din Legea nr.24/2000, condițiile de pensionare instituite prin lege nu pot fi limitate sau restrânse prin acte normative inferioare (precum hotărâri de Guvern, ordine ministeriale).

Faptul ca reclamantul a fost încadrat în grupa I de muncă și a lucrat efectiv în aceste condiții peste 20 de ani, conform art.15 din Legea nr.3/1977, prestarea muncii peste durata legală de 20 este permisă, iar anii suplimentari efectiv lucrați constituie vechime în muncă suplimentară, dar fără modificarea vechimii integrale de 20 de ani necesară ca și condiție legală a nașterii dreptului la pensie.

Legea nr.19/2000 a înlocuit noțiunile de grupa I și II de muncă (prevăzute de legea anterioară, Legea nr.3/1977) cu noțiunile de condiții deosebite și speciale de muncă, pentru care art. 77 alin. 2 din Legea nr.19/2000 raportat la art.5 alin. 1 din Legea nr.226/2006 prevede împărțirea punctajului mediu anual tocmai la un stagiul de cotizare special și excepțional, diferit.

Dreptul reclamantului, a cărui pensie a fost stabilită în baza Legii nr. 19/2000, la corectarea erorii de calcul a pensiei (constând nerespectarea stagiului complet de cotizare stabilit prin Decizia nr. 40/2008 și Decizia nr. 11/28 mai 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție) s-a născut anterior intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010. Aceasta eroare de calcul a fost perpetuată lunar, iar fiecare prestație lunară de pensie este guvernată de principiul „tempus regit actum”.

În acest context, legea nouă (Legea nr. 263/2010) nu prevede nicidecum interdicția corectării erorilor de calcul ivite anterior, care sunt perpetuate și se reflectă în cuantumul actual al pensiilor

lunare. Dimpotrivă, atât art. 89 alin. 1 din Legea nr. 19/2000, cât și art. 107 alin. 1 din Legea nr. 263/2010 mențin continuitatea procedurii de revizuire a pensiilor în scopul înlăturării erorilor apărute în practică, repercutate asupra fiecărei pensii lunare. Mai mult, Legea nr. 263/2010 nu a modificat modul de stabilire a pensiilor aflate în plată la data de 31.12.2010 și nu a dispus nicio recalculare din oficiu în baza unui nou algoritm.

Pârâta a depus întâmpinare, prin care a arătat că solicitarea este nefondată întrucât reclamantul este beneficiarul unei pensii pentru munca depusă și limită de vârstă de la data de 16.03.2023, stabilită prin decizia nr.258743/01.06.2009, emisă în baza Legii nr.19/2000, așa cum i s-a comunicat prin adresa de răspuns nr.21376/22.03.2024.

În drept, s-a prevalat de dispozițiile din Legea nr.263/2010, HG nr.257/2011 și Legea nr.19/2000.

III. Punctul de vedere al completului de judecată:

Aspectele care se impun a fi lămurite în prezenta cauză ar putea primi o posibilă interpretare, cu titlu preliminar, raportându-ne la dispozițiile legii în vigoare la momentul pensionării reclamantului, respectiv Legea nr. 19/2000, iar potrivit art. 41 alin. (1)-(4) din această lege „(1) Pensia pentru limită de vârstă se acordă asiguraților care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare realizat în sistemul public.

(2) Vârsta standard de pensionare este de 60 de ani pentru femei și 65 de ani pentru bărbați. Atingerea vârstei standard de pensionare se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin creșterea vârstelor de pensionare, pornindu-se de la 57 de ani pentru femei și de la 62 de ani pentru bărbați, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3.

(3) Stagiul minim de cotizare atât pentru femei, cât și pentru bărbați este de 15 ani. Creșterea stagiului minim de cotizare de la 10 ani la 15 ani se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3.

(4) Stagiul complet de cotizare este de 30 de ani pentru femei și de 35 de ani pentru bărbați. Atingerea stagiului complet de cotizare se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin creșterea acestuia, pornindu-se de la 25 de ani pentru femei și de la 30 de ani pentru bărbați, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3”.

Conform dispozițiilor art. 42 alin. 1, din același act normativ „Asigurații care au realizat stagiul complet de cotizare și care și-au desfășurat activitatea total sau parțial în condiții deosebite de muncă au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstelor standard de pensionare conform tabelului nr. 1*)”.

Potrivit Anexei nr. 3 la aceeași lege, stagiul de cotizare în cazul reclamantului și care a fost luat în calcul de pârâtă este de 32 de ani, astfel că, în raport de aceste prevederi, nu s-ar putea reține, că stagiul complet de cotizare ar fi 20 de ani.

Prin aplicarea textelor de lege menționate în precedent raportat la Anexa nr.3 din lege, reclamantul a beneficiat de reducerea vârstei de pensionare de la 65 de ani la 54 de ani și 1 lună și de acordarea unui punctaj suplimentar pentru grupe/condiții de muncă de 16.76166 puncte (G subpunctul 7 din Anexa la Decizia nr.258743/25 iulie 2023 privind recalcularea pensiei pentru limită de vârstă, f. 19-20 dosar).

Întrucât reclamantul a beneficiat în modul descris mai sus, de efectele Legii nr.19/2000, acesta nu ar putea obține, la o analiză preliminară, luarea în calcul a unui stagiul complet de cotizare de 20 de ani.

Dincolo de acest punct de vedere preliminar, urmează ca la deliberare, în funcție de soluția pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție asupra chestiunii de drept, de probele administrate pe parcursul procesului și de toate circumstanțele litigiului, să fie pronunțată soluția în cauză.

Față de cele expuse mai sus, în temeiul dispozițiilor art. 2 alin. 1 din O.U.G. nr. 62/2024, constatând că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de acest act normativ, tribunalul va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: dacă se impune revizuirea unei pensii stabilite printr-o Decizie din data de 01.06.2009, cu luarea în calcul a unui stagiul complet de cotizare de 20 de ani și a punctajului anual aferent acestui stagiul de cotizare în raport de prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului 4/2005 și ale Hotărârii de Guvern nr. 1550/2004, în condițiile în care raportarea a fost făcută la un stagiul

total de cotizare realizat și nu la stagiul de cotizare de 20 de ani. Se impune determinarea stagiului de cotizare aplicabil la calcularea pensiei, ținând cont de legea în vigoare la momentul pensionării.

Prezenta încheiere se va comunica către Înalta Curte de Casație și Justiție prin adresă și se aduce la cunoștința conducerii Secției mixte de contencios administrativ, conflicte de muncă și asigurări sociale din cadrul Tribunalului --- și se va comunica prin e-mail către curțile de apel și tribunalele din țară”.

Fără cale de atac.

Pronunțată, azi, 14.10.2024, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

Președinte,

Asistent judiciar,

Asistent judiciar,

Grefier,

Red.tehn.---/5 ex./14.10.2024